

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn דף קס"ה of בבא בתרא. Some of the topics we will learn about include:

הכל כמנהג המדינה

We follow the local custom regarding writing documents as a פשוט, a standard document, or a גט מקושר, a folded document. The Gemara discusses

אתרא דנהיגי פשוט

A scribe wrote a גט מקושר in a locale where they write פשוט;

OR

אתרא דנהיגי מקושר

A scribe wrote a פשוט in a locale where they write גט מקושר;

And

אתרא דנהיגי בפשוט ומקושר

A locale where the custom is to use either a either one, and the scribe wrote a גט מקושר document, contrary to his instructions to write a פשוט.

מראה מקום הוא לו

The principle that an explicit instruction may not be a קפידא, a necessary requirement, but merely the sharing of information;

The Gemara discusses several scenarios, including:

1.

אתרא דנהיגי בפשוט ומקושר

A scribe wrote a document contrary to his instructions;

2.

אם הטעה לשבח

A Kiddushin performed under mistaken assumptions but are to the woman's advantage; and

3.

התקבל לי גיטי ממקום פלוני

An agent who accepted the Gett in a different place than he was instructed;

B The Gemara discusses several scenarios regarding combining testimonies, including:

1.

יראו שניהם כאחד

או זה אחר זה

Whether witnesses can testify as a pair if they observed an incident separately?

2.

עד שיעידו שניהם כאחד

Whether a pair of witnesses must testify together?

3.

עד אחד בכתב

ועד אחד על פה

Whether we combine the signatures of one witness with the oral testimony of another witness?

A

הכל כמנהג המדינה

אתרא דנהיגי פשוט

אתרא דנהיגי מקושר

אתרא דנהיגי בפשוט ומקושר

מראה מקום הוא לו

אתרא דנהיגי בפשוט ומקושר

אם הטעה לשבח

התקבל לי גיטי ממקום פלוני

B

יראו שניהם כאחד

או זה אחר זה

עד שיעידו שניהם כאחד

- C** 4. אחד בבית דין זה
ואחד בבית דין זה
Whether we combine the testimonies of witnesses who testified in separate courts?
5. העידו בב"ד זה
וחזרו והעידו בב"ד זה
If a pair of witnesses repeat their testimony in several courts, whether one judge from each court can come together to form a new court and decide the case?

C

עד אחד בכתב
ועד אחד על פה

אחד בבית דין זה
ואחד בבית דין זה

העידו בב"ד זה
וחזרו והעידו בב"ד זה

1 So let's review...

The Mishnah on דף ק"ס ruled

פשוט שכתבו עדיו מאחוריו
מקושר שכתבו עדיו מתוכו
שניהם פסולין

If a פשוט is signed on the back, or if a מקושר is signed on the inside, it is invalid.

However,

רבן שמעון בן גמליאל אומר
הכל כמנהג המדינה

We follow the local custom.

The Gemara explains that in the following circumstances, there is no מחלוקת:

באתרא דנהיגי פשוט
וא"ל עביד לי פשוט
ואזל עבד ליה מקושר
קפידא

In a locale where the custom is to use a פשוט, and he instructed the סופר to write a פשוט, and the סופר went ahead and wrote a מקושר;

All agree that the שטר is פסול, because

קפידא

His instructions were specific, and since the סופר contravened his explicit wishes, the document is invalid.

Similarly,

נהיגי מקושר
וא"ל עביד לי מקושר
ואזל עבד ליה פשוט
קפידא

In a locale where the custom is to use מקושר, and he asked the סופר to write a פשוט, and the סופר went ahead and wrote a פשוט;

All agree that the שטר is פסול, because

קפידא

His instructions were specific.

However, the מחלוקת תנא קמא ורשב"ג is

באתרא דנהיגי בפשוט ומקושר
וא"ל עביד לי פשוט
ואזל עבד ליה מקושר

In a locale where the custom is to use either a פשוט or a מקושר, and he asked the סופר to write a פשוט, and the סופר went ahead and wrote a מקושר;

תנא קמא holds

קפידא

His instructions were specific, and since the סופר contravened his explicit wishes, the document is invalid.

While רשב"ג holds

מראה מקום הוא לו

He was merely letting him know that he would be satisfied with a פשוט, and there was no need for him to bother with a מקושר, and so

הכל כמנהג המדינה

We follow the local custom of using either format, and שטר is valid.

1

מקושר ד"ף ק"ס

פשוט שכתבו עדיו מאחוריו
מקושר שכתבו עדיו מתוכו
שניהם פסולין

If a פשוט is signed on the back, or if a מקושר is signed on the inside, it is invalid.

רבן שמעון בן גמליאל אומר

הכל כמנהג המדינה

We follow the local custom.

In the following circumstances, there is no מחלוקת:

באתרא דנהיגי פשוט
וא"ל עביד לי פשוט
ואזל עבד ליה מקושר
קפידא

In a locale where the custom is to use a פשוט, and he instructed the סופר to write a פשוט, and the סופר went ahead and wrote a מקושר;

All agree that the שטר is פסול, because

קפידא - because

His instructions were specific, and since the סופר contravened his explicit wishes, the document is invalid.

Similarly,

נהיגי מקושר
וא"ל עביד לי מקושר
ואזל עבד ליה פשוט
קפידא

In a locale where the custom is to use מקושר, and he asked the סופר to write a פשוט, and the סופר went ahead and wrote a פשוט;

All agree that the שטר is פסול, because

קפידא - because

His instructions were specific.

However

באתרא דנהיגי בפשוט ומקושר
וא"ל עביד לי פשוט
ואזל עבד ליה מקושר

Where the custom is to use either a פשוט or a מקושר, and he asked the סופר to write a פשוט, and the סופר went ahead and wrote a מקושר;

רשב"ג

מראה מקום הוא לו

He was merely letting him know that he would be satisfied with a פשוט, and there was no need for him to bother with a מקושר, and so

הכל כמנהג המדינה and שטר is valid.

תנא קמא

קפידא

His instructions were specific, and since the סופר contravened his explicit wishes, the document is invalid.

2 The Gemara cites several other rulings that utilize the principle מראה מקום הוא לו

1.
 רבי שמעון אומר
 אם הטעה לשבח
 הרי זו מקודשת
 If someone performed a Kiddushin under mistaken assumptions but they are to the woman's advantage, as the Rashbam explains
 האומר התקדשי לי
 בדינר של כסף
 ונמצא של זהב
 ובמתקדשת על ידי שלוחה
 If a woman sent an agent to accept on her behalf a silver coin for Kiddushin, and the husband gave him a gold coin, the Kiddushin is valid, because
 מראה מקום הוא לו
 She merely said that she would accept even a silver coin, but she certainly agrees to accept gold as well.

2.
 האשה שאמרה
 התקבל לי גיטי ממוקום פלוני
 וקיבלו לה ממוקום אחר
 פסול
 If a woman appointed an agent and instructed him to accept her Gett in a specific place, and he accepted the Gett in a different place, the Gett is not valid, because
 קפידא
 She only agreed to accept the Gett in one place, because she would be embarrassed to receive it elsewhere.
 However,
 רבי אלעזר מכשיר
 רבי אלעזר says the Gett is valid, because
 מראה מקום הוא לו
 She merely said that she does not expect him to travel further than the place she specified, but she is amenable for him to accept the Gett anywhere.

=====

2 The principle of מראה מקום הוא לו

1
 רבי שמעון אומר
**אם הטעה לשבח
 הרי זו מקודשת**
 If someone performed a Kiddushin under mistaken assumptions but they are to the woman's advantage,
 as the Rashbam explains
 האומר התקדשי לי בדינר של כסף
 ונמצא של זהב
 ובמתקדשת על ידי שלוחה
 If a woman sent an agent to accept on her behalf a silver coin for Kiddushin, and the husband gave him a gold coin,
 the Kiddushin is valid, because
מראה מקום הוא לו
 She merely said that she would accept even a silver coin, but she certainly agrees to accept gold as well.

2
**האשה שאמרה
 התקבל לי גיטי ממוקום פלוני
 וקיבלו לה ממוקום אחר
 פסול**
 If a woman appointed an agent and instructed him to accept her Gett in a specific place, and he accepted the Gett in a different place,
 the Gett is not valid, because
קפידא
 She only agreed to accept the Gett in one place, because she would be embarrassed to receive it elsewhere.
 However,
רבי אלעזר מכשיר
 the Gett is valid, because
מראה מקום הוא לו
 She merely said that she does not expect him to travel further than the place she specified, but she is amenable for him to accept the Gett anywhere.

3 The Mishnah on דף ק"ס continues

פשוט שכתב בו עד אחד
ומקושר שכתב בו שני עדים
שניהם פסולין

If a גט contains a single signature, or a מקושר contains only two signatures, it is not valid.

Now,

מקושר שכתב בו שני עדים
פסול

The Mishnah teaches us that a גט מקושר that contains only two signatures is not valid, even though, as the Gemara explains,

בעלמא כשר

Two witnesses usually suffice.

Nevertheless, since the חכמים required three witnesses for a גט מקושר, it is not valid with only two witnesses.

However, the Gemara asks,

פשוט שכתב בו עד אחד

פסול

פשיטא

It is obvious that a גט פשוט with a single signature is not valid?

The Gemara cites two explanations:

1.

אפילו עד אחד בכתב

ועד אחד בפה

The Mishnah teaches us that even if an additional witness can testify orally to the contents of the document, but since he did not sign it, the document is not valid.

However,

אמימר אכשר

בעד אחד בכתב

ועד אחד על פה

אמימר validates a document if one witness signs and another testifies orally.

2.

Therefore, אמימר explains our Mishnah

שנים במקושר

כעד אחד בפשוט

פסולא דאורייתא

The Mishnah is comparing two witnesses on a גט מקושר to one witness in a גט פשוט:

Just as every document must have two signatures, and a single witness is worthless;

So too, the חכמים required three witnesses for a גט מקושר, and if it has only two signatures, it is פסול בדיעבד;

=====

3

The Mishnah continues...

פשוט שכתב בו עד אחד
ומקושר שכתב בו שני עדים
שניהם פסולין

If a גט contains a single signature, or a מקושר contains only two signatures, it is not valid.

פשוט שכתב בו
עד אחד
פסול

פשיטא

It is obvious that
a גט פשוט with a
single signature
is not valid?

מקושר שכתב בו
שני עדים
פסול

Even though,

בעלמא כשר
Nevertheless, since the חכמים
required three witnesses
it is not valid with only
two witnesses.

1

אפילו עד אחד בכתב
ועד אחד בפה

The Mishnah teaches us

that even if an additional witness can testify orally
but since he did not sign it, the document is not valid.

However,

אמימר אכשר

בעד אחד בכתב ועד אחד על פה

אמימר validates a document if one witness signs
and another testifies orally.

2

אמימר explains our Mishnah

שנים במקושר
כעד אחד בפשוט
פסולא דאורייתא

The Mishnah is comparing

two witnesses on a גט מקושר to one witness in a גט פשוט:
Just as every document must have two signatures,
and a single witness is worthless;

So too, the חכמים required three witnesses for a גט מקושר,
and if it has only two signatures, it is פסול בדיעבד.

4 The Gemara now cites a series of inquiries sent to רבי ירמיה for clarification:

1.
עד אחד בכתב
ועד אחד על פה
מהו שיצטרפו
Can we combine the signatures of one witness with the oral testimony of another witness?

To clarify the question, the Gemara cites a related מחלוקת:
אין עדותן מצטרפת בב"ד
עד שיראו שניהם כאחד
The Gemara holds that witnesses can only testify as a pair if they observed the incident together.
רבי יהושע בן קרחה אומר
אפילו בזה אחר זה
They can testify even if they observed the incident separately.

Now, the Gemara explains
לתנא קמא
לא תיבעי לך
דלא מצטרפי
According to the תנא קמא, if we cannot accept testimony of separate observations, we certainly cannot combine the signature, which testifies to the document, with the oral testimony, which testifies to the loan. However,
כי תיבעי לך
אליבא דרבי יהושע בן קרחה
According to רבי יהושע בן קרחה, who holds that we can combine separate observations, the Gemara inquires whether we can combine a signature with oral testimony;

רבי ירמיה answered
דעת תלמידכם נוטה
שיצטרפו
We can combine the signature with the testimony.

4 A series of inquiries sent to רבי ירמיה for clarification

1

עד אחד בכתב
ועד אחד על פה
מהו שיצטרפו

Can we combine the signatures of one witness with the oral testimony of another witness?

To clarify the question,
the Gemara cites a related מחלוקת:
אין עדותן מצטרפת בב"ד

רבי יהושע בן קרחה
אפילו

בזה אחר זה

They can testify
even if they observed
the incident separately.

תנא קמא

עד שיראו שניהם
כאחד

Witnesses can only testify
as a pair if they observed
the incident together.

כי תיבעי לך
אליבא דרבי יהושע
בן קרחה

According to רבי יהושע בן קרחה,
that we can combine
separate observations,
the Gemara inquires
whether we can combine
a signature
with oral testimony;

לתנא קמא
לא תיבעי לך
דלא מצטרפי

If we cannot accept testimony
of separate observations,
we certainly cannot combine
the signature,
which testifies to the document,
with the oral testimony,
which testifies to the loan.

רבי ירמיה
דעת תלמידכם נוטה
שיצטרפו

We can combine the signature with the testimony.

5 2. A second question;
 שנים שהעידו
 אחד בבית דין זה
 ואחד בבית דין זה
 If one witness testifies in one court, and another witness testifies in another court;
 מהו שיבואו
 בית דין אצל בית דין
 ויצטרפו
 Can the two courts come together and render a decision based on their combined testimonies?

The Gemara cites a related מחלוקת:
 אין עדותן מתקיימת
 עד שיעידו שניהם כאחד
 A pair of witnesses must testify together.
 רבי נתן אומר
 שומעין דבריו של זה היום
 וכשיבא חברו למחר
 שומעין דבריו
 They can testify on separate occasions.

Now, the Gemara explains
 לתנא קמא
 לא תיבעי לך
 According to the תנא קמא, if we cannot combine their separate testimony even before one court, we certainly cannot combine their testimony before separate courts.
 Rather,
 כי תיבעי לי
 אליבא דרבי נתן
 According to רבי נתן, who holds that we can combine their separate testimony before one court, the Gemara inquires whether we can combine their testimony in separate courts;

answered רבי ירמיה
 דעת תלמידכם נוטה
 שיצטרפו
 We can combine their testimonies.

5 2
שנים שהעידו
אחד בבית דין זה
ואחד בבית דין זה
 If one witness testifies in one court,
 and another witness testifies in another court;
מהו שיבואו
בית דין אצל בית דין
ויצטרפו
 Can the two courts come together and render a decision based on their combined testimonies?

To clarify the question,
 the Gemara cites a related מחלוקת:

<p>רבי נתן</p> <p>שומעין דבריו של זה וכשיבא חברו למחר שומעין דבריו <i>They can testify on separate occasions.</i></p>	<p>תנא קמא</p> <p>אין עדותן מתקיימת עד שיעידו שניהם כאחד <i>A pair of witnesses must testify together.</i></p>
---	--

<p>כי תיבעי לי אליבא דרבי נתן <i>According to רבי נתן, we can combine their separate testimony before one court, the Gemara inquires if we can combine their testimony in separate courts.</i></p>	<p>לתנא קמא לא תיבעי לך <i>If we cannot combine their separate testimony even before one court, we certainly cannot combine their testimony before separate courts.</i></p>
--	---

רבי ירמיה
דעת תלמידכם נוטה
שיצטרפו
We can combine their testimonies.

6 3. A third question;
 שנים שהעידו בב"ד זה
 וחזרו והעידו בב"ד זה
 If a pair of witnesses repeated their testimony in several
 courts;
 מהו שיבוא אחד מכל ב"ד
 ויצטרפו
 Can one judge from each court come together to form a
 new court and decide the case?

The Gemara explains
 לרבי נתן
 לא תיבעי לך
 If we can combine testimonies, we certainly can combine
 judges.
 כי תיבעי לך
 אליבא דת"ק
 According to the קמא, תנא, who holds we cannot combine
 separate testimonies, the Gemara inquires
 עדים הוא דלא מצרפינן
 אבל דייני מצטרפינן
 Perhaps we cannot combine witnesses, but we can
 combine judges? OR
 לא שנא
 Perhaps we cannot combine judges either, and they are
 equally invalid?

answered רבי ירמיה
 דעת תלמידכם נוטה
 שיצטרפו
 We can combine the judges.

6 3
**שנים שהעידו בב"ד זה
 וחזרו והעידו בב"ד זה**
*If a pair of witnesses repeated their testimony
 in several courts;*

**מהו שיבוא אחד מכל ב"ד
 ויצטרפו**

*Can one judge from each court come together
 to form a new court and decide the case?*

**כי תיבעי לך
 אליבא דת"ק**
*According to the קמא,
 who holds we cannot
 combine separate
 testimonies,*

**לרבי נתן
 לא תיבעי לך**
*If we can combine
 testimonies,
 we certainly can
 combine judges.*

?
the Gemara inquires
**עדים הוא דלא מצרפינן
 אבל דייני מצטרפינן**
*Perhaps we cannot combine witnesses,
 but we can combine judges?*

OR
לא שנא
*We cannot combine judges either,
 and they are equally invalid?*

**דעת תלמידכם נוטה
 שיצטרפו**
We can combine the judges.

7

4.

שלשה שישבו
לקיים את השטר
ומת אחד מהן

If three judges accepted testimony authenticating the signatures on a document, and one of them dies before signing the confirmation, the Gemara inquires

צריכי למכתב
במותב תלתא הוינא
וחד ליתוהי

Must they write, "We were a company of three, and one is no longer with us?"

As the Rashbam explains

דלא מתחזי כשיקרא
דלא נחתמו אלא שנים

Perhaps they must add this statement, because otherwise the certification appears false, since there are only two signatures?

רבי ירמיה answered

דעת תלמידכם נוטה

שצריכין למכתב

They must write this statement.

7

4

שלשה שישבו
לקיים את השטר
ומת אחד מהן

If three judges accepted testimony authenticating the signatures on a document, and one of them dies before signing the confirmation,

?

צריכי למכתב
במותב תלתא הוינא
וחד ליתוהי

Must they write, "We were a company of three, and one is no longer with us?"

As the Rashbam explains

דלא מתחזי כשיקרא
דלא נחתמו אלא שנים

Perhaps they must add this statement, because otherwise the certification appears false, since there are only two signatures?

רבי ירמיה

דעת תלמידכם נוטה
שצריכין למכתב

They must write this statement.